

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 mai 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă
Elena Covalenco
Iurie Diaconu

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocații Mîrzîncu Aurelia și Leșanu Andrei în numele inculpaților Darvina Olga și Darvin Timofei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Botanica, mun.Chișinău din 16 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014 în cauza penală privindu-i pe

Darvina Olga Evgheni, născută la 27 decembrie 1982, originară și domiciliată în mun.Chișinău, str.Costujeni 15/2, ap.7

Darvin Timofei Valerii, născut la 21 iunie 1984, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Sfîntul Gheorghe 28.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.08.2013 - 16.06.2014;

Instanța de apel: 13.10.2014 - 23.12.2014;

Instanța de recurs: 31.03.2014 - 06.05.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Botanica, mun.Chișinău din 16 iunie 2014, au fost condamnați:

- Darvina Olga, în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități din domeniul gestiunii bunurilor pe un termen de 3 ani.

Potrivit art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 1 an și 6 luni.

- Darvin Timofei, în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita funcții sau activități din domeniul gestiunii bunurilor pe un termen de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, la 01 noiembrie 2012, Darvin Timofei, acționînd prin înțelegere prealabilă cu Darvina Olga, cu intenția de a însuși un laptop de model „Acer Aspire- 5535”, înscenînd în comun un plan care ar obține încrederea vînzătorului că Darvina Olga acționează ca un cumpărător de bună credință, ultima, în aceeași zi, aproximativ la ora 18.00, aflîndu-se pe str.Traian 23/1, mun.Chișinău, invocînd pretextul de cumpărător și profitînd de încrederea acordată, prin înșelăciune a dobîndit de la cet.Grinic Iurii un laptop de model „Acer Aspire-5535”, cu care a dispărut într-o direcție necunoscută, astfel însușindu-l, prin ce a cauzat părții vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 3500 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul A.Mîrzîncu în numele inculpatei O.Darvina, avocatul Gh.Stratu în numele inculpatului T.Darvin și inculpatul, care au solicitat:

- avocatul A.Mîrzîncu în numele inculpatei, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, fiindu-i aplicate prevederile art.79 Cod penal și stabilită o pedeapsă sub formă de amendă, pe motiv că atît organul de urmărire penală, cît și prima instanță incorect au încadrat fapta inculpatei, incriminîndu-i calificativul lit.b) – adică escrocheria săvîrșită de două sau mai multe persoane, deoarece nici în cadrul urmăririi penale, nici în prima instanță nu s-a dovedit faptul că infracțiunea ar fi fost comisă de două persoane, iar la stabilirea pedepsei, nu s-a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, astfel că pedeapsa aplicată inculpatei este una prea aspră în raport cu fapta comisă și consecințele acesteia, fără să fi luat în considerație că prejudiciul material a fost restituit și partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material și moral față de inculpată, astfel, concluzia instanței că lipsesc temeiuri de a-i stabili lui O.Darvina pedeapsa sub formă de amendă, cu aplicarea art.79 Cod penal, este incorectă;

- avocatul Gh.Stratu în numele inculpatului, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că inculpatul nu a participat la săvîrșirea infracțiunii incriminate, în cauză nu au fost aduse probe ce ar fi demonstrat atît latura subiectivă, cît și cea obiectivă a infracțiunii incriminate; inculpatul nu a avut intenția de a înșela partea vătămată și de a însuși bunul acestuia; incorectă este concluzia instanței precum că coparticiparea lui T.Darvin la săvîrșirea infracțiunii a fost dovedită prin însăși declarațiile acestuia, care a afirmat că dînsul i-a comunicat părții vătămate că îi place laptopul și că urmează să-l telefoneze seara, în coroborare cu declarațiile martorului N.Nichiforov, precum că O.Darvina a amanetat bunul împreună cu T.Darvin, deoarece martorul dat nu a dat nici o informație că anume soții Darwin ar fi amanetat laptopul de model „Acer Aspire”, ci doar a declarat că aceștia o singură dată au amanetat un laptop de model „Toshiba”, astfel că, la caz, nu au fost aduse probe ce ar fi demonstrat rolul inculpatului la comiterea infracțiunii incriminate; instanța nu a reținut nici faptul că partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material față de T.Darvin;

- inculpatul, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că în cauză nu au fost aduse probe ce ar demonstra vinovăția sa în comiterea infracțiunii incriminate; din probatoriul administrat nu rezultă că dînsul a avut o careva înțelegere cu O.Darvina de a însuși bunul părții vătămate, la momentul comiterii faptei dînsul nu a fost prezent la fața locului și nici nu a cunoscut despre faptul dat, ceea ce rezultă din însăși declarațiile lui O.Darvina, care și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii; instanța nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate, care nu are careva pretenții de ordin material față de el;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, au fost respinse apelurile declarate de avocații A.Mîrzîncu și Gh.Stratu în numele inculpaților O.Darvina și T.Darvin, și de inculpatul T.Darvin, ca nefondate.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în cadrul cercetărilor judecătorești, minuțios și sub toate aspectele a examinat probele administrate în cauză și, în baza unei analize și aprecieri ample a acestora, just a ajuns la concluzia că s-a constatat existența faptei infracțiunii imputate lui O.Darvina și T.Darvin, iar vinovăția acestora a fost dovedită prin totalitatea de probe acumulate la cauză, și anume - declarațiile inculpatei O.Darvina, care nu a negat faptul însușirii bunului ce aparține lui Iu.Grinic; declarațiile părții vătămate Iu.Grinic, care a declarat că O.Darvina prima dată a venit să vadă laptopul, apoi a venit și soțul ei, care a cercetat laptopul și a spus că-i place, iar a doua dată O.Darvinaa, așteptîndu-l în fața blocului locativ din bd.Traian 23/1, mun.Chișinău, l-a rugat să-i dea laptopul pentru a-l arăta fratelui ei, lăsîndu-i în gaj buletinul de indentitate ce nu-i aparține ei, astfel prin înșelăciune a dobîndit laptopul său; declarațiile martorilor S.Vîrlan, care a dat declarații analogice celor a părții pătămăte, declarațiile martorilor N.Rusu, N.Nichiforov, care au

explicat că inculpații deseori amanetau bunuri, inclusiv și laptopuri, și actele cauzei - procesul-verbal de consemnare a plîngerii verbale a părții vătămate din 23.11.2012, descrierile convorbirilor telefonice de pe numărul de telefon 078712572, procesul-verbal de ridicare cu anexarea buletinului de amanet s.AC nr.055241 din 17.04.2013, descifrările convorbirilor telefonice de pe numărul de telefon 078860457, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei din 12.04.2013, prin care I.Grinic și S.Vîrlan au recunoscut-o pe O.Darvina, ca persoana care prin înșelăciune a sustras laptopul, care apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu - al coroborării lor, confirmă comiterea de către inculpați a infracțiunii de escrocherie, acțiunile lor corect fiind încadrate în prevederile art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal.

La fel, instanța de apel a conchis că atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii incriminate a fost realizată de către ambii inculpați, deoarece bunul însușit a trecut din proprietatea și posesia părții vătămate în proprietatea lui T.Darvin și O.Darvina, prin înșelăciune și abuz de încredere, inculpații creînd o falsă reprezentare a realității și ducînd în eroare partea vătămată i-au diminuat patrimoniul acestuia cu suma de 3500 lei, astfel că încă la momentul intrării în stăpînire asupra bunului, dîșii au urmărit scopul de a-l însuși, neavînd intenția de a-și onora obligațiunile asumate inițial.

Argumentele apărătorului A.Leșanu și a inculpatului, precum că T.Darvin nu a participat la comiterea infracțiunii, au fost combătute prin declarațiile părții vătămate, care a relatat că întîlnindu-se de prima dată cu O.Darvina în blocul numit „Romașca”, aceasta i-a comunicat că plînge copilul și trebuie să se ridice sus în apartament, și că va veni soțul să vadă laptopul, acesta din urmă a venit dinspre ascensor sau scări, a văzut laptopul și i-a spus că îi place și că urmează să se telefoneze seara. În acest sens, instanța a reținut și declarațiile martorului N.Nichiforov, care a explicat că, la 01.11.2012, O.Darvina a amanetat bunul împreună cu soțul său T.Darvin, pe care îl cunoaște, deoarece și acesta deseori amaneta bunuri la lombard. Aceste declarații coroborează și cu cele ale martorilor S.Vîrlan și N.Rusu, ultima confirmînd că O.Darvina și T.Darvin îi sînt cunoscuți anume prin faptul că împreună aduceau diferite bunuri la lombard, pe care le amanetau, fapt ce demonstrează coparticipația inculpaților la comiterea faptei, și exclude admisibilitatea argumentelor invocate de partea apărării, care se apreciază ca o formă de evitare a răspunderii penale a inculpatului T.Darvin.

Astfel, instanța a conchis că cele expuse mai sus confirmă participația la comiterea faptei a lui T.Darvin, din care motiv a respins și argumentele avocatului A.Mîrzîncu, privind reîncadrarea și excluderea din învinuirea lui O.Darvina a elementului calificativ – săvîrșirea infracțiunii de către două persoane, de rînd ce infracțiunea a fost comisă de către ambii inculpați, care împreună au dezinformat conștient partea vătămată, cu scopul de a însuși laptopul.

Lipsit de temei a considerat instanța și argumentul avocatului A.Mîrzîncu, referitor la stabilirea pedepsei ce i-a fost aplicată inculpatei, considerînd că este prea aspră, deoarece la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale prevăzute de art.79 Cod penal, ce ar fi permis aplicarea unei pedepse sub formă de amendă sub limita prevăzută de lege, iar faptul achitării părții vătămate a prejudiciului cauzat nu poate determina o astfel de concluzie.

Instanța a indicat că, stabilirea unei amenzi, pornind de la situația precară a inculpatei, inclusiv nevoia de medicamente și aflarea la întreținere a copilului minor, lipsa locului de muncă, va determina comiterea de noi infracțiuni, mai mult, modul de operare a acesteia, inclusiv în coparticipație, atestă concluzia stabilirii pedepsei cu închisoarea cu suspendarea executării ei, orientată spre minimul special prevăzut de lege, or circumstanțele reținute confirmă posibilitatea corectării inculpatei fără izolarea ei de societate. Instanța a menționat că, prezentarea de către O.Darvina a mai multor ordine de eliberare a numerarului, în confirmarea faptului că primește bani de peste hotare, nu pot fi reținute ca probe veridice,

pertinente și concludente, deoarece acestea nu certifică o stabilitate a puterii de plată a inculpatei. Mai mult, din conținutul acestor ordine de plată se observă transferarea unor sume nu prea mari, ceea ce încă o dată demonstrează că inculpata nu are o situație financiară stabilă, ce se confirmă prin faptul că dînsa nu este încadrată în cîmpul muncii și are la întreținere un copil minor.

La fel, instanța, reținînd prevederile art.75, 77 Cod penal și ținînd cont de limitele speciale ale pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care se califică ca gravă, de motivul acesteia, ce este unul material, de persoana celor vinovați, că ambii au un copil minor la întreținere, că O.Darvina are nevoie de tratament medical, de persistența infracțională a inculpatului T.Darvin, care anterior a mai fost atras la răspundere penală pentru infracțiune similară, care nu și-a atins scopul, acesta săvîrșind din nou o infracțiune intenționată, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de faptul că prejudiciul cauzat părții vătămate a fost reparat integral, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, precum și de condițiile de viață ale acestora, care sînt precare, nu dețin un loc de muncă, dar nici nu au justificat sau invocat imposibilitatea obiectivă de a munci, a conchis că prima instanță corect a stabilit ambilor inculpați o pedeapsă echitabilă lui O.Darvina, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe termen de probă, iar lui T.Darvin cu executarea reală a închisorii, fapt ce va duce la corectarea și reeducarea inculpaților.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești menționate au declarat recursuri ordinare avocatul A.Mîrzîncu în numele inculpatei O.Darvina și avocatul A.Leșanu în numele inculpatului T.Darvin, care solicită:

- avocatul A.Mîrzîncu în numele inculpatei O.Darvina care, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie exclus din acțiunile inculpatei semnul calificativ lit.b) alin.(2) art.190 alin.(2) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă, prin prisma art.79 Cod penal, pe motiv că atît organul de urmărire penală, cît instanțele de fond incorect au reținut în seama inculpatei semnul calificativ – săvîrșirea infracțiunii de două persoane, deoarece inculpatului T.Darvin nu i-a fost cunoscut planul lui O.Darvina și acesta nu a participat la comiterea infracțiunii, iar la stabilirea pedepsei instanța nu s-a conformat principiilor de individualizare a acesteia prevăzute de art.61, 75 Cod penal, astfel că pedeapsa aplicată este una prea aspră în raport cu fapta comisă și consecințele ei; instanța nu a luat în considerație faptul că inculpata a restituit prejudiciul material și partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material și moral față de ea, prin urmare în privința acesteia puteau fi aplicate prevederile art.79 Cod penal; instanța prematur a ajuns la concluzia că în privința inculpatei nu este posibil de aplicat o pedeapsă sub formă de amendă, de rînd ce au fost prezentate probe, precum că ea este angajată oficial și lucrează, fiind în stare să achite amenda;

- avocatul A.Leșanu în numele inculpatului T.Darvin care, invocînd prevederile art.6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală, casarea acestora și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că instanța de apel nu a indicat forma participației, rolul și aportul fiecărui inculpat la săvîrșirea infracțiunii, care au fost acțiunile, inacțiunile prejudiciabile comise de inculpatul T.Darvin; instanța nu a dat apreciere declarațiilor martorului N.Nichiforov, precum că laptopul însușit de la partea vătămată a fost adus la lombard de către O.Darvina, care a recunoscut faptul că dînsa de una singură a avut intenția de a însuși bunul dat, din motive de necesitate de bani pentru tratament; instanța incorect a reținut că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie, deoarece acțiunea principală de dobîndire a laptopului de la partea vătămată, cît și acțiunea adiacentă de înșelăciune și abuz de încredere au fost săvîrșite de inculpata O.Darvina; partea acuzării nu a adus careva probe pertinente ce ar confirma participarea lui T.Darvin atît la acțiunea de sustragere, cît și la cea de înșelăciune și abuz de încredere față de partea vătămată; faptul că inculpatul s-a întîlnit cu partea vătămată

și i-a spus că i-a plăcut laptopul propus spre vânzare, nu dovedește vinovăția acestuia; instanța nu a ținut cont de faptul că chiar și dacă inculpatul ar fi fost implicat în pretinsele acțiuni infracționale imputate, aceste acțiuni urmau a fi calificate drept complicitate potrivit art.42 alin.(5) Cod penal, iar la stabilirea pedepsei instanța urma să facă o diferențiere a pedepselor aplicate concret participanților în raport cu importanța reală a contribuțiilor acestora; instanța de apel menținând soluția primei instanțe nu a audiat martorii în persoană, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile de vinovăție pe declarațiile acestora, astfel că nestabilirea faptei imputate inculpatului T.Darvin, nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate în apel, aprecierea declarativă a probelor administrate și adoptarea unei soluții care contravine principiilor legislației procesual penale, echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei penale și a apelului, ce constituie erori de drept.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații A.Mîrzîncu și A.Leșanu în numele inculpaților, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursurilor fiind vădit neîntemeiate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit textelor recursurilor, recurenții invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin. (1) pct.6), 8),10), 12), 15) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și instanța de judecată internațională, prin hotărîrea pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești contestate.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricărui probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Ținînd seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că hotărîrile instanțelor de fond sînt legale și întemeiate, iar instanța de apel menținînd soluția primei instanțe, la examinarea apelului a respectat întocmai prevederile art.414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală.

Autorii recursurilor consideră că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea lui T.Darvin în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal și includerii în învinuirea lui O.Darvina a semnului calificativ a normei menționate lit.b) – escrocheria săvîrșită de două persoane, considerînd că acesta urma a fi exclus din învinuire, deoarece în cauză nu au fost prezentate probe că T.Darvin ar fi participat împreună cu O.Darvina la săvîrșirea infracțiunii; instanța nu a dat o apreciere corectă probelor administrate, și anume declarațiilor lui T.Darvin, O.Darvina, a părții vătămate Iu.Grinic și a martorului N.Nichiforov, care nu a indicat că T.Darvin ar fi participat împreună cu O.Darvina la dobîndirea prin escrocherie a bunului ce-i aparținea părții vătămate.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu

este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanțele de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția lui T.Darvin și O.Darvina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestora fiind justă.

Concluzia cu privire la vinovăția inculpaților, instanțele de fond și-au întemeiat-o pe declarațiile părții vătămate Iu.Grnic, a martorilor S.Vîrlan, N.Rusu și N.Nichiforov, cât și actele cauzei, care sînt amănunțit descrise atît în sentința primei instanțe (f.d.247-251 v.1), cât și în decizia instanței de apel (f.d.90-99 v.2) și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Instanța de apel, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, a cercetat probele administrate la dosar, audiind suplimentar inculpații O.Darvina și T.Darvin (f.d.83-84 v.2), dîndu-le o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei și concludenței, în urma căreia just a ajuns la concluzia privind încadrarea corectă a faptei săvîrșite de inculpați, fiindcă stare de fapt și de drept stabilită concordă cu circumstanțele constatate și probele administrate în cadrul examinării cauzei.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui T.Darvin și O.Darvina, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Argumentul principal pe care îl invocă recurenții este faptul că inculpatul T.Darvin nu a cunoscut de intenția inculpatei O.Darvina și nu a participat la dobîndirea bunului părții vătămate, din care motiv au solicitat achitarea lui T.Darvin și excluderea semnelui calificativ lit.b) – escrocheria săvîrșită de două persoane din învinuirea lui O.Darvina. Însă, instanța de recurs reține că aceste argumente se combat prin declarațiile părții vătămate Iu.Grnic, a martorilor S.Vîrlan, N.Nichiforov, N.Rusu, și actele cauzei, care în coroborare una cu alta, duc la concluzia că O.Darvina împreună cu T.Darvin au întocmit planul de dobîndire prin înșelăciune a laptopului de la partea vătămată, ceea ce demonstrează intenția directă a ambilor, adică a scopului de cupiditate. Mai mult, instanța de apel s-a pronunțat destul de motivat și detaliat asupra acestor argumente, nefiind necesară reluarea ori completarea acestora deja expusă în decizia recurată, soluție descrisă și la pct.4.2 al prezentei decizii.

Prin urmare, fapta inculpatului T.Darvin, care la data de 01.11.2012, în baza aceleiași rezoluții infracționale și împreună cu O.Darvina, au dobîndit ilicit bunul sustras de la partea vătămată, întrunește elementele infracțiunii de escrocherie, prevăzute de art.190 alin.(2) Cod penal.

Sub aspectul laturii obiective, elementul material al infracțiunii de escrocherie s-a realizat prin acțiunea de luare a bunului - laptopului pe care apoi l-au amanetat. Urmarea imediată a constat în trecerea bunului din stăpînirea părții vătămate în stăpînirea inculpaților. Legătura de cauzalitate rezultă din acțiunea de dobîndire ilicită a bunului desfășurată de ambii inculpați.

Avînd în vedere ca la săvîrșirea faptei și-a adus contribuția și inculpatul T.Darvin, corect a fost reținută agravanta lit.b) art.190 alin.(2) Cod penal, deoarece ambii inculpați au colaborat pentru realizarea scopului propus, de dobîndire a bunului. Astfel, argumentul avocatului A.Leșanu că acțiunile inculpatului urmau a fi calificate drept complicitate la sustragere este lipsit de temei. Mai mult, pentru a exista complicitate și pentru ca o persoană să fie considerată complice, persoana nu realizează fapta în mod nemijlocit, ci sprijină, ajută

realizarea acesteia de către autor, care efectuează acte de executare ce realizează în mod nemijlocit materialitatea faptei, fapt ce la caz nu a avut loc, deoarece ambii inculpați o dată cu materialitatea faptei, au acționat ca coautori.

De asemenea, Colegiul penal consideră neîntemeiată afirmația părții apărării, precum că instanța de apel nu și-a motivat soluția în baza căror probe a constatat că ambii inculpați au participat la săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece concluzia instanței privind vinovăția acestora a fost formată în urma cercetării tuturor probelor administrate în cauză, apreciate conform propriei convingeri. Iar temeiul, precum că în acțiunile lui T.Darvin lipsesc elementele infracțiunii și a motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încât, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării că inculpatul nu ar fi săvârșit infracțiunea imputată.

Neîntemeiat este și argumentul avocatului A.Leșanu, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume instanța nu a indicat rolul și aportul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunii, nu a ținut cont de declarațiile martorului N.Nichiforov, care a declarat că laptopul a fost adus la lombra doar de către O.Darvina, deoarece din partea descriptivă a deciziei rezultă că instanța de apel a dat răspuns la aceste motive, argumentînd care a fost rolul lui T.Darvin și din care motiv la baza vinovăției inculpaților au fost puse declarațiile martorului N.Nichiforov date la urmărirea penală, unde dînsa a confirmat faptul că laptopul de model "Acer Aspire 5535" a fost amanetat de ambii inculpați.

Declarativ este și argumentul avocatului, precum că instanța de apel nu era în drept să și întemeieze soluția pe declarații martorilor care nu au fost audiați în instanță, declarațiile acestor doar fiind date citire.

Potrivit art.414 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procedul-verbal, iar în cazul în care declarațiile acestora se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

Colegiul penal atestă că, potrivit procesului-verbal al instanței de apel, instanța a cercetat și verificat suplimentar probele dosarului, a audiat inculpații, iar actelor cauzei li s-a dat citire, fiind respectate prevederile normei sus-enunțate. Mai mult, instanța la examinarea cauzei a respectat principiul contradictorialității în procesul penal prevăzut de art.24 Cod de procedură penală, oferindu-le părților posibilitatea prezentării probelor în confirmarea poziției sale, iar din procesul-verbal al ședinței de judecată nu rezultă ca partea apărării să fi înaintat careva demersuri privind audierea cărorva martori, ba dimpotrivă a declarat că, probe noi nu invocă și nu dorește să fie cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță (f.d 84, v.2).

La acest capitol, Colegiul menționează că instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prevăzute de normele procedurii penale, pentru administrarea probelor necesare, dar nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că inculpatul T.Darvin nu a comis infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța de judecată apreciază probele conform

propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură penală.

Referirea recurrentului la cauza Dan c.Moldovei, nu are aplicabilitate speței date ca și cauzele invocate la pct.24 al recursului, deoarece în primul caz a fost constatată violarea art.6 CEDO din motiv că persoana a fost achitată de prima instanță, iar instanța de apel, fără a audia inculpatul și martorii acuzării, a dispus condamnarea acestuia, iar în al doilea caz - versiunea inculpatului că la momentul comiterii infracțiunii dînsul era acasă a fost verificată de instanța de apel și corect respinsă, pe motiv că nu au fost aduse probe pertinente și concludente ce ar fi confirmat faptul dat, prin urmare nu s-a comis eroarea de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală.

Ca temei de recurs avocatul A.Leșanu a invocat și pct.12) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul conchide că motivul la care se referă recurentul nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii judecătorești, deoarece instanțele de fond recunoscîndu-l vinovat pe T.Darvin nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei comise decît cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Referitor la temeiul invocat de avocatul A.Mîrzîncu, precum că instanțele incorect nu i-au stabilit inculpatei O.Darvina o pedeapsă sub formă de amendă, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, prin ce au ignorat principiul individualizării pedepsei penale stipulat la pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Astfel, Colegiul penal atestă că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, la stabilirea categoriei și termenului căreia instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.190 alin. (2) Cod penal, în baza căreia O.Darvina a fost declarată vinovată, prevede pedeapsa sub formă de amendă de la 500 la 1000 unități convenționale și, respectiv, a închisorii pe un termen de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Prin sentință lui O.Darvina i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita careva funcții sau activități din domeniul gestiunii bunurilor pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an și 6 luni.

Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei lui O.Darvina, atît prima instanță, cît și cea de apel, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de persoana inculpatei, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acesteia, numindu-i lui O.Darvina o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnată.

La fel, Colegiul remarcă că temeiul invocat în recurs, precum că instanța nu și-a argumentat soluția privind aplicarea în privința inculpatei a prevederilor art.79 Cod penal și a pedepsei închisorii, pe cînd sancțiunea normei penale de care aceasta a fost recunoscută

vinovată prevede pedepse alternative, este unul neîntemeiat. La acest capitol Colegiul remarcă că, la examinarea cauzei nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale ce ar justifica aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de legea penală, deoarece circumstanțele la care a făcut referire recurenta la pct.5 al prezentei decizii, fac parte din categoria celor atenuante. Instanța de apel și-a argumentat concluzia din care motiv în privința inculpatei nu poate fi aplicată măsura de pedeapsă sub formă de amendă, indicînd la starea materială a acesteia, care are la întreținere un copil minor, avînd personal necesitate de medicamente pentru tratament, că nu are un loc de muncă, astfel nu va avea posibilitatea achitării amenzii stabilite, fapt ce o va determina la comiterea de noi infracțiuni.

Prin urmare, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatei, au respectat prevederile legii și i-au aplicat acesteia o pedeapsă aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la corijarea și reeducarea ei, la formarea unei atitudini pozitive a acesteia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, fiindcă ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Lipsit de temeii este și argumentul avocatului, precum că inculpata O.Darvina este angajată în cîmpul muncii, deoarece în sensul dat nu a fost adusă nici o probă, prin care s-ar fi demonstra că aceasta este oficial angajată în cîmpul muncii și are o sursă lunară de venit, ce îi va putea asigura existența.

Pedeapsa stabilită inculpatului T.Darvin este în corespundere cu cerințele art.7, 61, 75, 82 alin.(2) Cod penal, la care ambele instanțe au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație gravitatea infracțiunii săvîrșite, persoana inculpatului, care anterior a fost judecat și antecedentul penal nu este stins, adică a comis infracțiunea în stare de recidivă, de influența pedepsei aplicate asupra reeducării vinovatului și corect au ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia nu este posibilă fără izolare de societate. Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, deoarece pedeapsa principală nu putea fi mai mică de jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la art.190 alin.(2) Cod penal.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocații A.Mîrzîncu și A.Leșanu în numele inculpaților, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1) - (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatei Darvina Olga și avocatul Leșanu Andrei în numele inculpatului Darvin Timofei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2014, în cauza penală în privința acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 27 mai 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu